

รายวิชา GE 142 145 ภาวะผู้นำและการจัดการ

าการทำงานเป็นทีม

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2566

สถาบันการสอนวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Francis and Young (1979) ทีม หมายถึง <u>กลุ่มบุคคลผู้</u>มีพลัง มีความผูกพันรับผิดชอบ ที่จะทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ร่วมกัน สมาชิกในทีมเป็นผู้ที่ร่วมทำงาน ด้วยกันได้ดี และรู้สึก เพลิดเพ<mark>ลินที่จะทำงานนั้น สามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพสูง</mark>

Parker (1990) ทีม เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันและต้อง พึ่งพากัน เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย หรือปฏิบัติงาน ให้เสร็จสมบูรณ์ คนกลุ่มนี้มีเป้าหมายร่วมกันและยอมรับว่า วิธีเดียวที่จะทำให้งานสำเร็จ คือ การทำงานร่วมกัน

"การทำงานเป็นทีม" เป็นความร่วมมือร่วมใจของบุคคล เพื่อที่จะ บรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยต้องมืองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ (3P) ได้แก่ Purpose Process People

- 1. มีวัตถุประสงค์ (Purpose) ที่ชัดเจน
- 2. มีกระบวนการขั้นตอนการทำงาน (Process) ที่ดี
- 3. มีผู้ร่วมทีม (People) ที่ดีมีความสามารถ ร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำงาน ร่วมสนับสนุน ร่วมแก้ไข พัฒนาปรับปรุงการทำงาน

ส่วนประกอบของทีมงาน

องค์ประกอบการทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย หัวหน้า <u>ทีม สมาชิกทีมงาน และเลขานุการ</u> ทุกคนสื่อสาร กันแบบ 2 ทิศทาง (Two ways communication) มีการส่งข้<mark>อ</mark>มูล และรับข้อมูล สื่อสารกับทั้งหัวหน้าและกับ สมาชิกด้วยกันเองตลอดเวลา แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ใน ทีม และมีคุณสมบัติในการทำงานเป็นทีมที่ดี

การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ

- 1. มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน
- 2. การเปิดเผยและการเผชิญหน้าเพื่อแก้ปัญหา
- 3. การสนับสนุนและความไว้วางใจต่อกัน
- 4. ความร่วมมือและการทำให้ความขัดแย้งเป็นไปในทางที่ สร้างสรรค์
- 5. กระบวนการทำงานและการตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม
- 6. ภาวะผู้นำที่เหมาะสม
- 7. การตรวจสอบทบทวนผลงานและวิธีการทำงาน
- 8. การพัฒนาตนเอง

ชม VDO

The Power of Teamwork

1. ร่วมกันระดมสมองการทำงานเป็น ทีมที่ดี

2. อาจารย์ผู้สอนสรุปลง PPT

สรุปการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีมที่ดี

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

กิจกรรม ผู้นำสี่ทิศ

Who are you? เจ้าเป็นใผ่?

รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง รู้เขารู้เรา สู่การทำงานเป็นทีมที่ดี

ผู้นำสี่ทิศ

กระทิง

ทิศเหนือ

หมื

ทิศตะวันตก

เหยี่ยว

ผู้นำสี่ทิศ: ทิศเหนือ

กระทิง ธาตุไฟ

จุดแข็ง

ขยัน กล้าแสดงออก รักเพื่อนพ้อง จริงใจ ตรงไปตรงมา จิตคิดไว ตอบสนองเร็ว ทันใจ กัดไม่ปล่อย ทำจริง อุดมการณ์ มุ่งมั่น นักปฏิบัติ ใช้พลัง

ผู้นำสี่ทิศ: ทิศเหนือ

กระทิง ธาตุไฟ

<u>จุดที่ควรปรับปรุง</u>

<u>จุดอ่อน</u>

ใจร้อน โทสจริต ดุดัน ประจันหน้า ใจเร็ว ไม่ค่อยระวัง ชอบอยู่แนวหน้า บ้าพลัง หวังอำนาจ ทะเลาะขัดแย้งง่าย โมโหร้าย ไม่รักษาน้ำใจ

ผู้นำสี่ทิศ: ทิศใต้

หนู ธาตุน้ำ

จุดแข็ง

ใจดี ใส่ใจในรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ใส่ใจความรู้สึกและ อารมณ์ของคนรอบข้าง ชอบช่วย ชอบให้ มนุษย์สัมพันธ์ดี ประนีประนอมเก่ง ง่าย ๆ สบาย ๆ ทำทุกอย่างให้คนรอบข้าง รู้สึกดี เข้าได้กับทุกคน ประสานงานเก่ง

ผู้นำสี่ทิศ: ทิศใต้

หนู ธาตุน้ำ

จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน)

จิตอ่อนไหว ใจอ่อน ขี้สงสาร ไม่เรียกร้อง ไม่เปิดเผย น้อยใจว่า ไม่ให้ความสำคัญ ปฏิเสธไม่เป็น ช่วยจนไม่คิด ช่วยจนตนเอง เดือดร้อน เก็บกด

ผู้นำสี่ทิศ: ทิศตะวันตก

หมื ธาตุดิน

จุดแข็ง

จิตนิ่ง หนักแน่นมั่นคง คิดวิเคราะห์ วิจัย ต้องเป็นไปตามขั้นตอน มีข้อมูล ทำอะไรต้องวางแผนก่อน คิดล่วงหน้า ยึดมั่นกติกา กฎเกณฑ์ ใจเย็น มีหลักการสูง มีระเบียบ

ผู้นำสี่ทิศ: ทิศตะวันตก

หมื ธาตุดิน

<u>จุดที่ควรปรับปรุง</u>

<u>(จุดอ่อน)</u>

ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ไม่ต้องการแบกรับความเสี่ยง มีโลก ส่วนตัว มีพื้นที่ส่วนตัว รักความสันโดษ ทำงานเคร่งเครียด ไม่ยืดหยุ่น เหมือนคนสื่อสารยาก เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่เชื่อใคร ง่ายๆ ทำงานช้า

ผู้นำสี่ทิศ: ทิศตะวันออก

เหยี่ยว ธาตุลม

จุดแข็ง

กว้างไกล มองได้จากที่สูง เห็นภาพรวม องค์รวม เชื่อมโยง จิตคิดไว ใจชอบการเปลี่ยนแปลง ความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ งานไว รวบรัด รวดเร็ว รักอิสระ นักฝัน สนใจทุกเรื่อง จอม Project

ผู้นำสี่ทิศ: ทิศตะวันออก

เหยี่ยว ธาตุลม

จุดที่ควรปรับปรุง (จุดอ่อน)

เบื่อง่าย คิดๆ แต่ไม่ทำ ไม่ชอบจำเจ ไม่ต่อเนื่อง อาจถึงขั้น หยิบโหย่ง ทำงานไม่แล้วเสร็จ ชอบสิ่งประหลาด เกินความ คาดหมาย หงุดหงิดที่ต้องติดระบบ

ผู้นำสี่ทิศ

Who are you?

- 1. ให้นักศึกษาวิเคราะห์ว่าตนเองเป็นผู้นำทิศใด
- 2. นักศึกษาเขียนแจ้งให้สมาชิกกลุ่มทราบว่าตนเป็น ผู้นำทิศใด ผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อนำไปทำ กิจกรรมต่อไป และนำไปเขียนในใบงานที่ 1 ในสัปดาห์หน้า

หนู หมื กระทิง เหยี่ยว

กิจกรรมผู้นำสี่ทิศ

- 1. ให้นักศึกษาจับกลุ่ม (กี่คนก็ได้) กับเพื่อนที่อยู่ ทิศเดียวกันกับของตนเอง
- 2. ให้นักศึกษาแต่ละคนเล่าถึง "พฤติกรรมใดของ ตนบ้าง ที่คิดว่านั่น คือ พฤติกรรมของทิศ ตัวเอง" คนละ 1-2 นาที
- 3. จะแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นจุดที่ควรปรับปรุง อย่างไร
- 4. ให้ตัวแทนกลุ่ม นำเสนอในชั้นเรียน

รู้เรา รู้เขา เข้าใจคนอื่น สู่การพัฒนาตน

การพัฒนาตน ควรพัฒนาไปในทิศตรงกันข้าม หมี ที่เชื่องช้า ติดอยู่กับกฎ ระเบียบ กติกา ข้อมูล ความถูกต้อง ไม่เชื่อใครง่ายๆ นอกจากตนเอง อยู่ในกรอบ มากไป ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ควรลองทำตัวเองให้เป็น เหยี่ยว ตัดสิน คิดทำให้เร็วขึ้น ออกจากกรอบความคิด เดิม ๆ ของตน ยืดหยุ่นบ้างก็ไม่เสียหาย

รู้เรา รู้เขา เข้าใจคนอื่น สู่การพัฒนาตน

เหยี่ยวควรพัฒนาตนเอง โดยทำอะไรให้ลุล่วง อย่าทิ้งกลางคัน ต้องรู้จักอดทนรอคอยบ้างให้ช้าลง ที่สำคัญ อย่าใช้ความเป็นทิศไปหาประโยชน์เพื่อ ตนเอง เช่น รู้ว่าพวกหนูจะปฏิเสธใครยากมาก ก็อย่า ให้งานเขาทำเพราะเราไม่อยากทำ เพราะพวกหนู เกรงใจไม่ปฏิเสธ กลัวเสียเพื่อน

รู้เรา รู้เขา เข้าใจคนอื่น สู่การพัฒนาตน

อย่าตีตราว่า คนนี้เป็นหนู เป็นกระทิง เป็นหมี เพราะ คนเราจะพัฒนาตนเอง ขึ้นกับอายุ ความรู้ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อม เขาจะไม่เป็นหนูไปจนตลอดชีวิต แต่สถานการณ์ที่เผชิญจะทำให้เขาปรับตัวเองเพื่อให้ อยู่รอด เช่น เหยี่ยวอยู่ท่ามกลางเหยี่ยว จะสุขุมและนิ่ง เหมือนหมี หนูเมื่อถูกกดดันมากจะกลายเป็นกระทิง

รู้เรา รู้เขา เข้าใจคนอื่น สู่การพัฒนาตน

เราควรพัฒนาตนให้มีทุกทิศอยู่ในตัว เช่น ถ้ารู้ว่าเป็น เหยี่ยว ก็ควรพัฒนาตนเองให้รอบคอบ รู้จริง (หมี) และ ลงมือทำให้สำเร็จ มีเป้าหมาย ที่ชัดเจน (กระทิง) มีใจ เห็นใจ เอื้อต่อคนอื่นรอบข้างบ้าง (หนู) แล้ว เหยี่ยวจะเป็นเหยี่ยว ที่มีพลัง มีเสน่ห์ ประสบความสำเร็จ

รู้จัก 'ตัวเรา'
เข้าใจ 'ตัวเขา'
'ปรับตัว' เพื่อความเข้าใจกัน

สรุปการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีมจะสำเร็จได้ต้องอาศัย ทักษะภาวะผู้นำ และกลยุทธ์การบริหารของ ผู้นำในการสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ ดังนั้น หากผู้นำให้ความสำคัญต่อทีมงาน และ สร้างทีมงานที่มีคุณภาพ ทีมงานนั้นจะช่วย สร้างคนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และช่วย พัฒนาให้องค์กรเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป